مهدی پازوکی ۲۰۰۰ میلیارد تومان بودجه تخصیصی را از جمله مخارج اضافی دولت دانست

به جای سفرهای استانی، باید استراتژی اقتصادی تدوین شود

رامتین موثق

در ایران سفرهای استانی روسای جمهور که از زمان محمود احمدی‌نژاد رواج پیدا کرد؛ همواره موافقان و مخالفانی داشته است. مخالفان، هزینه‌های سرسام‌آور این سفرها را زایدودستاوردهای آن را ناچیز می‌دانند و به زعم موافقان که اصولا از طیف طرفداران دولت و به ویژه اصولگرایان هستند، این سفرها «کار جهادی و میدانی» و امری لازم است.

دولت سیزدهم نیز قائل به سفرهای استانی است و رئیس دولت تاکنون ۴۴ سفر استانی داشته است. اینکه این سفرها دقیقا و فارغ از دستاوردسازی و افتتاح چندبارهٔ پروژه‌ها؛ چه سوغات و ره‌توشه‌ای برای مردم استان‌ها داشته و با وجود صرف هزینه‌های گزاف، چه باری از مشکلات عدیده آنها به‌ویژه در زمینه‌های اقتصادی برداشته؛ خود محل تأمل است.

۲۰۰۰ میلیارد تومان بودجه سفرهای استانی ۱۴۰۳

امسال ۲۰۰۰ میلیارد تومان بودجه برای سفرهای استانی هیأت دولت تخصیص داده شده است. محمد پارسی، فعال رسانه‌ای در این مورد در شبکه ایکس نوشت: «امسال ۲۰۰۰ میلیارد تومان بودجه برای سفرهای استانی رئیسی تخصیص داده شده است. یعنی اگر ایشان به همه استان‌های کشور سفر کند هزینه هر سفر ۶۴.۵ میلیارد تومان خواهد بود. مفیدترین کاری که در این سفرها انجام می‌دهد همان دست تکان دادن برای اقلیت طرفدار است.» پنجشنبه و جمعه آینده نیز ابراهیم رئیسی وارد قم می‌شود و این دومین سفر استانی او در سال جاری است.

اما جایی این سفر جالب توجه می‌شود که قم‌نیوز در اکانت خود در شبکه اجتماعی ایکس اعلام کرد که قمی‌ها برای سفر دوروزه رئیسی ۵ میلیارد تومان هزینه مستقیم پرداخت می‌کنند. این اکانت نوشت: «خبرنگاران قمی گزارش دادند که لایحه دو فوریتی پرداخت هزینه ۵ میلیارد تومانی سفر رئیس جمهور به قم در شورای اسلامی شهر قم تصویب شده است. این همه بجز هزینه‌ای است که به طور غیر مستقیم توسط ادارات و سازمان‌ها در قالب‌های مختلف از جمله اضافه کار نیروها پرداخت خواهد شد.»

رئیس جمهور ۹ دی ۱۴۰۰ نیز سفر دو روزه‌ای به قم داشت و وزرای جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، صنعت، معدن و تجارت، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، راه و شهرسازی و معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در این سفر او را همراهی کردند.

مهدی پازوکی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: سفرهای استانی رئیس جمهور از جمله مصادیق هزینه‌ها و مخارج اضافی دولت است. درواقع صرف هزینه‌های گزاف یکی از ایرادات این سفرهاست. مگر با سفر رفتن مشکلی حل می‌شود؟ حل مشکل با سفر رفتن مربوط به دوران قلقلک میرزاست

حل مشکل با سفر رفتن مربوط به دوران قلقلک میرزاست

یک اقتصاددان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، سفرهای استانی رئیس جمهور را از جمله مصادیق هزینه‌ها و مخارج اضافی دولت دانست. مهدی پازوکی افزود: خرج اضافی و صرف هزینه‌های گزاف یکی از ایرادات همین سفرهاست. مگر با سفر رفتن مشکلی حل می‌شود؟ حل مشکل با سفر رفتن مربوط به دوران قلقلک میرزاست.

این کارشناس مسائل اقتصادی عنوان کرد: باید سیستمی درست کنیم که نظارت بر تخصیص بهینه بودجه داشته باشیم نه اینکه با روش‌های منسوخ شده از استانی به استان دیگر دوره بیافتیم.

پازوکی تاکید کرد: راهبرد اقتصادی دولت باید مشخص شود؛ اکنون بیش از ۳۳ ماه از روی کار آمدن دولت می‌گذرد اما هنوز استراتژی اقتصادی آن مشخص نیست.

او با طرح اینکه واقعا مشخص نیست مشاوران اقتصادی دولت چه کسانی هستند، تصریح کرد: از زمانی که دولت آمده قیمت کالاهای اساسی بیش از سه برابر افزایش پیدا کرده است و این امر به مردم فشار وارد می‌کند.

پازوکی خاطرنشان کرد: دلیل عمده تورم، حجم فزاینده نقدینگی و دلیل نقدینگی هم افزایش بی‌رویه مخارج دولت و شرکت‌های دولتی است.

یک اقتصاددان: اکنون بیش از ۳۳ ماه از روی کار آمدن دولت می‌گذرد اما هنوز استراتژی اقتصادی آن مشخص نیست. از زمانی که دولت آمده قیمت کالاهای اساسی بیش از سه برابر افزایش پیدا کرده است و دلیل عمده تورم، حجم فزاینده نقدینگی و دلیل نقدینگی هم افزایش بی‌رویه مخارج دولت و شرکت‌های دولتی است

کشور گران اداره می‌شود

وی در ادامه با عنوان اینکه دولت با توجه به وظایف کلاسیک خود برای اداره امور، مخارجی دارد، اظهار کرد: هر هزینه‌ای اضافه بر این وظایف ذاتی، خرج اضافه است و چون درآمدها کفاف مخارج را نمی‌دهد، به کسری بودجه منتج می‌شود.

پازوکی با تاکید بر اینکه بخشی از مخارج فعلی دولت، غیرضروری است، بیان کرد: با توجه به اینکه نرخ بیکاری بین جمعیت تحصیل کردگان ما بالای ۲۰ درصد است، دولت نیازی ندارد که دانشگاه پیام نور را گسترش دهد.

او افزود: دولت باید به آموزش و پرورش فشار وارد کند و آن را اصلاح کند. دولت وظیفه دارد آموزش و پرورش رایگان برای مردم تهیه کند اما وظیفه‌ای ندارد در هر شهرستانی یک دانشگاه تأسیس کند. دولت اگر امکانات و درآمد داشت اشکالی نداشت در هر شهرستان دانشگاه تأسیس کند اما دولتی که کسری بودجه دارد، نیازی به این کار ندارد.

این استاد دانشگاه با طرح اینکه سازمان‌های موازی یکی از چالش‌های دولت در مخارج خود است، توضیح داد: مثلاً کمیته امداد، سازمان بهزیستی و غیره می‌توانند یکسان شوند و مخارج آنها کاهش پیدا کند.

پازوکی درباره دیگر مخارج اضافی دولت ادامه داد: دولت هیچ نیازی ندارد که در بخش‌هایی از دولت و به کارکنان آن نهاد بیمه درمان رایگان دهد اما بقیه سازمان‌ها مانند آموزش پرورش و دیگر کارکنان دولت که به نهادهای خاص وصل نیستند، از این امکانات بی‌بهره باشند.

او با اشاره به اینکه دولت با دادن ردیف‌های اعتباری به برخی نهادها مانند نهاد ریاست جمهوری باعث تبعیض بین کارکنان خود می‌شود، تصریح کرد که کشور گران اداره می‌شود و مخارجمان بسیار بیشتر از درآمد است.

جلو مخارج غیرضروری گرفته شود

این تحلیلگر مسائل اقتصادی بیان کرد: مخارج ضروری را نمی‌توان پرداخت نکرد برای مثال حقوق معلم و غیره حتما باید پرداخت شود اما هیچ نیازی نیست قوه قضاییه برای خود مرکز بهداری و درمانگاه داشته باشد. این کارکنان هم باید مانند بقیه مشاغل امکانات بگیرند.

پازوکی اضافه کرد: همچنین دولت مخارج اضافی برای سازمان اوقاف دارد. سازمان اوقاف خود دارای درآمد است و اصلا نه تنها نیازی نیست دولت به اوقاف بودجه بدهد بلکه باید از آن پول هم بگیرد.

او تاکید کرد: در حالی که فارغ‌التحصیلان رشته الهیات دانشگاه‌های مختلف بیکارند، دولت دانشگاهی به نام معارف اسلامی تأسیس کرده در حالی که حوزه‌های علمی برای این کار پول می‌گیرند، اگر صلاحیت تدریس ندارند پس تعطیل شوند اما اگر صلاحیت دارند پس چه نیازی به دانشگاه معارف است؟

این اقتصاددان تصریح کرد که جلوی مخارج غیرضروری دولت را باید گرفت.

عدم توجه به نیازهای ضروری

مشاهده این مخارج اضافی در بودجه ۱۴۰۳ نشان می‌دهد که بخش‌های ضروری چه سهم ناچیزی در نظام بودجه‌ریزی ایران دارند.

بودجه عمرانی یکی از بخش‌های مهم هر بودجه‌ای است و مربوط به توسعه زیرساخت‌هاست اما امسال بدون هیچ تغییری نسبت به سال قبل همان ۳۰۰ همت باقی ماند. هرچند تنها می‌توان گفت تغییر اسمی نداشته اما در حقیقت با کاهش ارزش پول ملی و تورم فزاینده، این بخش بودجه کاهش داشته است!

هم‌اکنون پروژه‌های بسیاری ناتمام مانده که در سفرهای استانی صرفا از آنها بازدید و تنها وعده و وعید برای اتمام آن مطرح می‌شود. حال آنکه اگر از سهم بودجه سفر استانی کاسته و به بودجه عمرانی افزوده شود امکان اتمام این پروژه‌های زیرساختی وجود دارد.

گفت و گو

کارشناس بورس:

هیچ تصمیم دولت در راستای حفظ منافع بازار سرمایه نبوده است

یک کارشناس بورس عنوان کرد: بعد از اسفند ماه آن هم در مقطع کوتاهی که بازار یک مقدار مثبت و رو به صعود بود، به دلایل مختلفی منفی شد. بخشی ناشی از جنگ با اسرائیل و تنش‌های ژئوپولیتیکی بود، اما چون پارامترهای منفی بازار از بین نرفته و بهبود پیدا نکرده همچنان منفی است. پارامترهایی مثل نرخ بهره ۳۰ درصد که الان در اقتصاد کاملا جاافتاده است؛ یکی هم بحث عدم رشد دلار نیما. هر دو مورد باعث شده که بازار رشد پیدا نکند و یک روند منفی فرسایشی به خودش بگیرد.

محمد خبری‌زاد در گفت‌وگو با اقتصاد۲۴، ادامه داد: تاریخ ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ بیشتر به عنوان یک سمبل بین اهالی بازار دارد خودرا نشان می‌دهد. از آن تاریخ تقریبا بیش از ۷۰ درصد نمادها بازدهی منفی داشته و متاسفانه از آن تاریخ به بعد هیچ تصمیم گیری در سیاست‌های کلان اقتصادی هم راستا با بازار سرمایه گرفته نشده است، یعنی نرخ حامل‌های انرژی رشد پیدا کرده بدون این که به آثار این رشد روی شرکت‌ها و سودآوری شرکت‌ها فکر کنند. نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، نرخ خوراک پالایشی‌ها و دیگر محدودیت‌هایی که روی دلار شرکت‌های صادرات‌محور گذاشتند. نرخ بهره بالا و... همه این تصمیمات از آن تاریخ به بعد گرفته شده که متاسفانه هیچ کدام در راستای حفظ منافع بازار سرمایه نبوده است. نتیجه این شرایط را روی تابلو به راحتی می‌توان دید.

او با بیان اینکه در این ماجرا تنها عامل رانت اطلاعاتی مطرح نبوده، افزود: این رانت گوشه‌ای از درز اطلاعاتی بوده که از تصمیمات مشابه و مضری که پیش‌تر عرض کردم رخ داده است.

ممکن است بعضی‌ها به اصطلاح از آن استفاده کرده باشند. اما مسلم نشده افرادی که در ۱۷ اردیبهشت اقدام به فروش کردند و به اصطلاح بهره بردند از سوی سازمان و نهادهایی که مسئول بودند رانت اطلاعاتی دریافت کرده‌اند.

گفت و گو

کارشناس صنعت برق:

فشار به صنعت، استراتژی وزارت نیرو است

یک کارشناس صنعت برق، مدیریت قطره چکانی منابع مالی توسط وزارت نیرو را عاملی برای فروش ارزان برق در این صنعت می‌داند که اصطلاحا به کلیه فروشی شهرت یافته و معتقد است که باید سرمایه گذاری برای ساخت نیروگاهها در کشور تقویت شود.

صادق نیکوسپهر در گفت‌وگو با اقتصاد آنلاین، تاکید کرد: اکنون وزارت نیرو راهش را یاد گرفته است و پا روی گلوی صنایع گذاشته است. این وزارتخانه به بخش صنعت می‌گوید که شما برای ساخت نیروگاه پول دارید. به همین خاطر دیگر به بخش صنعت برق نمی‌دهم. اگر امسال از ۵۰۰ مگاوات نیاز یک واحد صنعتی ۱۰۰ مگاوات را خاموش کردم، سال آینده ۲۵۰ مگاوات را خاموش خواهم کرد.

او افزود: وزارت نیرو به صنایع می‌گوید اگر دوست دارید خاموش نشوید، نیروگاه بسازید. در حال حاضر فولاد مبارکه، چادرملو، فولاد بوتیا و گل گهر نیروگاه احداث کرده‌اند. فولاد خوزستان برای ساخت نیروگاه مناقصه برگزار کرده است و به نحوی همه دانه درشت‌های بخش صنعت مشغول احداث نیروگاه هستند.

به گفته این کارشناس، در حال حاضر وزارت نیرو هیچ سرمایه گذاری در حوزه نیروگاه ندارد و فولادی‌ها و آلومنیوم که خیلی پول دارند، تحت فشار وزارت نیرو مجبور به سرمایه گذاری در حوزه ساخت نیروگاه شده‌اند.

نیکوسپهر تصریح کرد: تاکید کرد: آنها را هم تا یک جایی می‌توان مجبور به سرمایه گذاری کرد و نمی‌دانم بعد از آن وزارت نیرو قرار است چه کاری انجام دهد. به دلیل سیاست‌های اعمال شده در این بخش، سرمایه گذار مستقلی که پول آزاد داشته باشد، در این صنعت حضور نمی‌یابد و آثار این سیاستگزاری در آینده مشخص خواهد شد.

او همچنین عنوان کرد: در تابستان پیش رو بر اساس تجربیات موجود، خاموشی برای بخش صنعت قطعی است اما احتمال دارد مردم هم به نوعی خاموشی را تجربه کنند.

این کارشناس صنعت برق اظهار کرد: نقطه ضعف اصلی در کشور ما موضوع مدیریت بلند مدت ناترازی است که به بحث سرمایه گذاری در بخش تولید برق باز می‌گردد. ما در این موضوع به شدت بد عمل کرده‌ایم.

نیکوسپهر سخنان خود را با طرح این پرسش که چرا باید وزارتخانه‌ای داشته باشیم که دخلش به خرجش نخواند و ۹۰ هزار میلیارد تومان بدهی داشته باشد، ادامه داد و خاطرنشان کرد: این میزان بدهی نشان می‌دهد یک جای راه را اشتباه رفته‌اند. شاید نتوانیم شفاف بگوییم که اشتباه در کجا بود اما واضح است که راه را اشتباه رفته‌اند.

خبر اقتصادی

سازمان امور مالیاتی:

دولت فروردین ماه ۵۶ هزار میلیارد تومان مالیات گرفت

سازمان امور مالیاتی کشور از وصول بیش از ۵۶ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی در فروردین امسال خبر داد و اعلام کرد که میزان مالیات وصولی نسبت به فروردین پارسال ۳۰ درصد افزایش یافته است. به گزارش خبرگزاری مهر، از مجموع درآمدهای مالیاتی یک ماهه امسال، ۳۱ هزار و ۹۳۲ میلیارد تومان (معادل ۵۶ درصد) از محل مالیات‌های مستقیم شامل مالیات بر اشخاص حقوقی با ۱۸ هزار و ۷۷۳ میلیارد تومان، مالیات بر درآمدها با ۱۱ هزار و ۸۷۴ میلیارد تومان و مالیات بر ثروت با یک هزار و ۲۸۴ میلیارد تومان است.

رئیس اتاق ایران:

به دنبال معافیت صادرکنندگان کوچک از تعهد ارزی هستیم

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با اشاره به نامه‌نگاری جدید اتاق ایران به رهبری در خصوص مشکلات اقتصادی، گفت: اتاق ایران به دنبال اخذ موافقت دولت برای معافیت صادرکنندگان کوچک از رفع تعهد ارزی است. به گزارش اقتصاد آنلاین، صمد حسن‌زاده با اشاره به اینکه مشکلاتی در مورد تعهدات ارزی برای واحدهای تولیدی ایجاد شده است و بیشتر واحدها مشکلات و مسائل زیادی نسبت به شیوه‌های تعیین شده رفع تعهد ارزی داشته‌اند، بیان کرد: یک رقم‌های کوچکی که در گذشته صادرات انجام شده، برای رفع تعهد ارزی بلاتکلیف مانده‌اند که در آن زمان روش‌های ایفای تعهد ارزی آنها به صورت شفاف اعلام نشده بود، به همین دلیل پیشنهاد شده این رقم‌های کوچک به عنوان معاف از تعهد ارزی در نظر گرفته شود. او تصریح کرد که فعلا جوابی در این زمینه دریافت نکرده‌ایم.

یک مقام صندوق اعلام کرد:

طلب ۱۰۰ میلیارد دلاری صندوق توسعه ملی از دولت‌ها

معاون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی صندوق توسعه ملی با بیان اینکه هر مبلغی که از نیروگاه‌ها وصول شود، صرف تأمین مالی نیروگاه‌های جدید می‌شود، اظهار کرد: بحث طلب ۱۰۰ میلیارد دلاری مربوط به طلب صندوق از دولت است و به بخش خصوصی ارتباطی ندارد. به گزارش تسنیم، رضا محمدی در خصوص انتقاد وزیر نیرو از عملکرد صندوق توسعه ملی در تأمین مالی نیروگاه‌ها در گفت‌وگو با رادیو اقتصاد، گفت: صندوق توسعه ملی آمادگی خود را برای تأمین مالی نیروگاه‌ها اعلام کرده است اما نیروگاه‌ها با توجه به بدهی ۱.۵ میلیارد دلاری به صندوق توسعه ملی، توقع دریافت پول بدون بازگشت را از این صندوق دارند.

رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی:

هویج و لوبیا سبز گران شد، گوجه فرنگی و پیاز هم فعلا ارزان نمی‌شوند

رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی از گران شدن دو محصول دیگر علاوه بر پیاز و گوجه فرنگی خبر داد. به گزارش ایلنا، اسدالله کارگر افزود: علاوه بر اینکه پیاز و گوجه فرنگی در روزهای اخیر گران شده است و گرانی آن نیز فعلا ادامه دارد، قیمت هویج و لوبیا سبز هم از روز گذشته به طور چشمگیری افزایش پیدا کرده است. او دلیل این سیر افزایشی قیمت‌ها را سیلابی دانست که در جنوب کشور اتفاق افتاده است و خاطرنشان کرد: محصولات یادشده در این فصل سال تنها در مناطق جنوبی کشت می‌شود بنابراین در حال حاضر چاره‌ای برای حل مشکل گرانی این اقلام و کاهش قیمت آنها وجود ندارد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی:

بازدهی برخی نیروگاه‌ها زیر ۲۰ درصد است

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: با هر یک درجه کاهش دما ۲۵ میلیون متر مکعب گاز بیشتری باید تامین شود، در این شرایط آنچه باید اجرا شود اینکه جلوی مصرف بی‌رویه گاز گرفته شود تا سوخت و خوراک مورد نیاز واحدهای صنعتی، پتروشیمی، فولادی و صنایع مولد و اشتغال آفرین که نهادهای ما را تولید می‌کنند، دچار چالش نشود. به گزارش ایلنا، مرتضی شاه‌میرزایی تاکید کرد: اکنون آمارها حاکی از این است که بازدهی برخی نیروگاه‌های قدیمی حتی تا زیر ۲۰ درصد است و این به معنی هدر رفت منابع است.